

www.eknihyzdarma.cz

BOHDANECKÝ RUKOPIS

Josef Jaroslav Langer

Poznámání

Věda dobře, editionem secundam et tertiam semper esse prima meliorem^{[m1](#)}, - to jest, že druhé a třetí poopravené vydání bývá často horší než první, - uznal jsem za dobré dříve třetí vydání pánům vlastencům zvláště, pak v Musejníku (k většímu rozhlášení) vydání druhé, tomuto až přepodobné, a konečně, až by tyto rozprodány byly, vydání první

jakožto dokonalejší oněch dvou
podati. V té samé míře, jak je vydání
druhé třetímu podobné, bude vydání
první druhému i třetímu nepodobné.

Ospravedlnění

Nemilot' mi velmi, že se vydání
rukopisu tohoto poněkud opozdilo.
Podivné udalosti, špatná povětrnost,
velikánské, nepřestupné,
nadpřirozené i podpřirozené nesnáze
jsou toho byly hlavní příčinou,
kteréžto překážky bych zde jistě
jednu pěkně po druhé vypočítal k
ospravedlnění svému, kdybych se

neobával, že by mne páni čtenářové ze lži kárali; i takét' se beztoho nerad v próze do lhaní pouštívám - , jinák arci, kdybych zde mluvil v rýmech anebo v hexametrách; na lhaní v takovémto způsobu mámet' už od starodávna od krásovědectva slavné privilegium.

Bohdanecký rukopis

Věrně v původním jazyku i pravopisu, též pro snadnější vyrozumění s připojenými poznámenáními

Ke Starobylým skládáním přídavek obzvláštní **Vydání třetí** Proslov

Chtěje v literním světě spisovatelské
dobýti sobě slávy, po nížto nás za
dnů těchto celé stádo dychtí,
přemejšlel jsem, dlouho jsa na
rozpaku, kterako bych to nastrojiti
měl, abych se slávy té sice ve dosti
veliké míře, avšak bez velikého
namahání učinil oučastna: nebo
náprstek ctižádosti - a proč bych se
za žádosti styděl slušné a mírné? -
jsem již po dědech svých zdědil a
vždy mne to mrzívalo, když druhové
moji, okolo kněhkupců mne vodíce a

za sklem jména svá obdivujete,
"Totot' jsem já" a "Totot' jest moje"
hlasitě jsou mi šeptávali. I toužil
jsem naléztí nejkratší a spolu
nejpohodlnější cestu do jasného
nesmrtelnosti chrámu; avšak ačkoli
jsem celého světa mapy prohledal,
nikde jsem ji vypátrati nemohl. I
nemálo mne to soužilo a trápilo;
přemýšlím dlouho, ale nadarmo. Aj,
tut' jako jiskra proletí myšlenka
ducha mého - "Rukopis!" - Neměl
jsem více stání. Pomnění na náš
svatý Králodvorský rukopis
rozplameňovalo mne. Jak - pravil k
sobě duch můj -, aby se i tobě

poštěstilo cos naleznouti podobného?
Si hic, si ille, cur tu non, Augustine?

"Půjdu hledat!" zvolám oplývaje
předchutí. Dictum - factum, a v tu
chvíli opustil jsem Prahu a spěchal
jsem na venkov.

Věda však, že rukopis Králodvorský
ve věžovém byl nalezen sklepě,
zdálo se mi velmi radno, abych
ponavštívil takováto a těmto
podobná tmavá a ne každému
přístupná místa, jako jsou komůrky a
sklepy atd. A věru, nebylo
pivovárku, nebylo sklípku, do něhož

by mne zvědavost byla nezavedla,
kudykoli jsem učenou tuto konal
pout'. Konečně přijdu do městečka
Bohdánče, kteréž leží asi 3000 mil
vzdálí od Ameriky a dvě hodiny od
Přelouče; a to jest to místo,
vlastencové a bratrové moji, kdežto
se mi tak poštěstilo.

O Bohdánči, Bohdánči - tys ovšem
velmi malé město, ale sláva tvá se
někdy vznášeti bude až nad oblaky,
jako se nade tvými komíny kouř a
voňavá pára vznášela do výše o
letošním posvícení! —

Abych tedy pověděl - když jsem do milého Bohdánče přišel a se svými se potěšil v této mé rodné krajině, byla první cesta moje k panu starému a ihned ponavštívili jsme sklep jeho.

Bylotě to právě v červenci letošního roku po polednách a parno bylo nesmírné. Natočili jsme si. Posadili jsme se tam a pili jsme po slovansku, jak sluší a patří. Připijíme sobě, dopijíme, a korbel byl prázdný. I chtěl jsem již odejít, pozapomenuv na všechno učené hledání a zpytování, a odcházeje obrátím ještě jednou na sud, jako na důkaz lásky a vděčnosti,

svůj pohled; a vida tu, že se bělá
něco za sudem, obrátím kroky,
vezmu a prohlížím to. Moje srdce
okřívalo; i vejskám radostí, an vidím
nález, po němžto duch můj tak
dlouho bažil. "Ichuchu!"

zvolám, plyna v rozkoši, "victoria in
Slávia!" zvolám opět a poznovu a
Echo, dřímajíc ve prázdných sudech,
probudilo se mým pokřikem a volalo
po mně, takže se po celém sklepe
slavné "Ichuchu!" rozléhalo.

Bylatě to báseň mravokárná, již tuto
kladu od slova k slovu, i se všemi

chybami, jak se to na učazeném pergameně nachází; ba ani pravopis v náš obyčejný proměnití jsem se neosmělil.

Do kterého času náleží, těžko souditi; náš slovutný p.Franta myslí podle liter a pravopisu, že náleží do XX.století; avšak se mi zdá, že skládání samo o sto let starší, a tedy ze XXI.století pochází.

Kdo nám nyní poví jméno skladatelovo, kdežto historie takměř o tomto věku mlčí? -

Jaroslav Langer

Psáno ve prosinci 1830.

I

Poslechňete, mládencové,

bohdanečt'í ionáci,

poslechňete věci nové,

co vám povídat'í chci

o d'evčátkách našich časů,

poslechňete mého hlasu!

II

Mínil sem se oženiťi,
hľedal d'ívku poct'ivou,
s ktorej bich moh hezki žít'i:
krásnou, viernou, počestnou;
však iuž trikrát iaro zašlo
a d'evče se mi nenašlo.

III

Iest-li ted' hoch dost'i mravní -

nepochodí, blázínek,

tent' ie za nič za čas dávni

u tých našich fílenek;

tent' jest u nich smislu mdlého, ktorí
ne hned****

IV

Nevinost už pochovali

ke svatému Líří prič,

v kout'e hrob jí vikopali,

bi iim nešla více vstříč;

mluv íí iak chceš nectná ména, přece
žádná nezčervená.

V

Iešt'e na ňi hrozí metla -

a iuž šilhá po hochu;

iešt'e aňi nerozkvetla -

a iuž plná vrtochů;

ba se třešt'í, dává hádat,

ie ien d'ecko - chce se vdávat.

VI

Ted' se nemáš obávat'i,

že dostaneš košíček,

ted' ie radost milovat'i!

Máme na zbit hubiček!

Neb ted' každá chce mít čtíri,

neirad'ei však ***íri.

VII

Iaká pro nás nepříhoda -

sami za holkou si iít!

Ted' ie pro nás hezká móda!

Ted' se nám třeba doma bít;

neb už každá za svým chod'í,

ba i maminka ii vod'í.

VIII

Hledáš pannu? to ie chiba;

málo iich v tom stolet'í;

iestli ktorá nekolíba,
může více umiet'i,
nebo, iak osika v lese,
každá na hocha se třese.

IX

Ovšem! - hloupí všecko koupí,
však se přece podvede;
pozd'e říká, že bil hloupí,
nebo s ní nic nezvede;

kdo má ale rozum zdraví,
hledá u d'evčete mravi.

X

Adie, bohdanecké pani!

Adie, krásó ve vienci!

Zazvoňte íí smutné hrani,

žeňichové, mládenci!

Ti pak odpust', d'ívko milá

která bis sem nepatřila.